

Õhusaasteloa muutmine

I. ASJAOLUD

Aktsiaselts Preab (registrikood 10296728; aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Savi tn 32, 80010) esitas 08.03.2019 Keskkonnaametile õhusaasteloa muutmise taotluse ja lubatud heitkoguste (edaspidi LHK) projekti, mis registreeriti dokumendihaldussüsteemis numbriga 15-2/19/3692. Aktsiaseltsil Preab (edaspidi ka käitis) on kehtiv õhusaasteluba nr L.ÕV/327822. Käitise põhitegevuseks on mööblisosade tootmine (EMTAKi kood 31092), lisategevusala on auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine (EMTAKi kood 35301).

Aktsiaseltsi Preab tootmisterritooriumi aadress on Tankla tee 10, Saarde küla, Saarde vald, 86213 Pärnu maakond; katastritunnus 71102:002:0233; sihtotstarve: 100 % tootmismaa. Käitise heiteallikateks on katlamaja katla korstnad (kaks), lakkimismasina ventilatsioon ja saepuru laadimine autosse. Tootmises kasutatakse kuni 119 tonni orgaanilisi lahusteid sisaldavaid kemikaale aastas, õhku eraldub kuni 8,113 tonni lenduvaid orgaanilisi ühendeid aastas. Käitis taotleb tähtajatu kehtivusega õhusaasteloa muutmist kasutatavate kemikaalide vahetumise ja suletud ventilatsioonisüsteemi kasutuselevõtu tõttu.

Keskkonnaameti korraldus ja sellega muudetav õhusaasteluba nr L.ÕV/327822 põhinevad keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, atmosfääriõhukaitse seaduse (edaspidi ka AÕKS) ja selle alamaktide ning teiste keskkonnavaldkonda reguleerivate õigusaktide nõuetel. Haldusmenetluse § 68 lõike 2 kohaselt otsustab haldusakti kehtetuks tunnistamise ja muutmise haldusorgan, kelle pädevuses oleks haldusakti andmine kehtetuks tunnistamise ajal. Õhusaasteloa annab AÕKS § 89 alusel Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaametil õigus õhusaasteluba muuta.

Keskkonnaameti välisõhu spetsialist külastas käitist loa muutmise menetluse raames 03.04.2019. Külastuse käigus liiguti toomisruumides, vaadati üle heiteallikate väljumisavad ja puidu töötlemisel eralduvate osakeste uus aspiratsioonisüsteem. Vestluses käsitleti uut keskkonnaotsuste süsteemi KOTKAS ja tutvuti keskkonnatasu uue deklareerimiskohaga veebis. Külastuse käigus välisõhus keskkonnahäiringuid ei tuvastatud.

II. KAALUTLUSED

Käitise põhitegevuseks on mööblisade tootmine. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 1 ja lg 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ ei käsitle käitise põhitegevusala. Arvestades asjaolu, et õhukvaliteedi piirväärtused on tagatud (õhukvaliteedi lubatud piirväärtustest saavutatakse kuni 77 protsenti), ei ole keskkonnamõju eelhindamine vajalik.

Käitise lisategevusala on auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõige 1 ja lõige 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ § 2 lõike 1 alusel tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda kui soojuselektrijaama või muu põletusseadme rajamisel (püstitamisel) või laiendamisel ning elektri- või soojusenergia tootmisel, kui põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 50–299 megavatti. Aktsiaselts Preab summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 0,52 MW_{th}, seega ei ole keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangu andmine vajalik.

Käesoleva korraldusega muudetav õhusaasteluba nr L.ÕV/327822 annab Aktsiaseltsile Preab õiguse heita (aadressil Tankla tee 10, Saarde küla, Saarde vald, 86213 Pärnu maakond) õhku mööblisade tootmisel ning auru ja konditsioneeritud õhuga varustamisel eralduvaid saasteaineid. Õhusaasteloaga kehtestatakse heiteallikatele aastased ja hetkelised saasteainete heitkogused ning määratakse seirenõuded.

Keskkonnaameti Lääne regioon kontrollis esitatud materjalide sisu vastavust atmosfääriõhu kaitse seadusele ja keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 74 (edaspidi määrus nr 74) „Õhusaasteloa taotlusele ja lubatud heitkoguste projektile esitatavad täpsustatud nõuded, loa taotluse ja loa vormid¹“ nõuetele. 08.03.2019 esitaud taotlusmaterjal vastas määruse nr 74 nõuetele. Keskkonnaamet teatas Aktsiaseltsile Preab taotlusmaterjali alusel õhusaasteloa muutmise menetluse algatamisest 13.03.2019 kirjaga nr 15-2/19/3692-2.

Keskkonnaamet avalikustas KeÜS § 47 lg 2 alusel 13.03.2019 teate õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Avalikustatud teate kohta arvamusi ei laekunud. Keskkonnaamet jättis KeÜS § 47 lg 2 alusel teate menetluse algatamisest kohalikus või maakondlikus ajalehes tegevusega kaasnevat vähest keskkonnahäiringut arvestades avaldamata. Keskkonnahäiringu võib väheseks hinnata saasteainete heitkoguste suuruse (taotluse tabel 5), arvutusliku hea õhukvaliteedi (LHK projekt tabelid 18 ja 19) säilimise ja saasteainete hajumiskaardil (LHK projekt joonis 4) esitatud andmete alusel.

Lähtudes KeÜS § 43 lõikest 1 saatis Keskkonnaameti Lääne regioon 13.03.2019 kirjaga nr 15-2/19/3692-3 Aktsiaseltsi Preab taotlusmaterjali Saarde Vallavalitsusele seisukoha avaldamiseks. Saarde Vallavalitsuse õhusaasteloa muutmisega nõustuv 10.04.2019 kiri nr 6-2/277-1 laekus Keskkonnaametisse 11.04.2019 ja registreeritu numbriga 15-2/19/3692-4.

KeÜS § 46 lg 1¹ sätestab, et keskkonnaloa andja võib jätta kavandatud tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omaniku käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud viisil teavitamata, kui kavandataval tegevusel on väheoluline mõju. KeÜS § 46 lõike 1¹ sättele

tuginedes jättis Keskkonnaamet käitise tootmisterritooriumiga piirnevate kinnisasjade omanikud õhusaasteloa muutmise algatamisest teavitamata. Loa andja hinnangu kohaselt on käitise mõju väheoluline saasteainete heitkoguste suuruse (taotluse tabel 5), arvutusliku hea õhukvaliteedi (LHK projekt tabelid 18 ja 19) säilimise ja saasteainete hajumiskaardil (LHK projekt joonis 4) esitatud andmete alusel ning arvestades asjaolu, et käitise tootmisterritoorium ei piirne elamumaaga.

KeÜS § 48 lõike 1 alusel saatis Keskkonnaameti Lääne regioon *xx.04.2019* Aktsiaseltsile Preab ja Saarde Vallavalitsusele muudetud õhusaasteloa eelnõu ja õhusaasteloa muutmise korralduse eelnõu arvamuse ning seisukohtade kirjalikuks esitamiseks. Aktsiaselts Preab vastas... *Saarde Vallavalitsus vastas ...*

Keskkonnaamet avalikustas KeÜS § 48 alusel *xx.04.2019* teate muudetud õhusaasteloa eelnõu ja õhusaasteloa muutmise korralduse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Avalikustatud eelnõude kohta arvamusi *laekunud ei ole/laekus xx.xx.2019 ...*

Aktsiaseltsi Preab tegevus ei kuulu tööstusheite seaduse reguleerimisalasse (puitpinna katmine 15 tonni või enam), kuna puitpindade katmisel (k.a tootmisprotsessis kasutatavate seadmete ja tööriistade puhastamine) on lahustite, sealhulgas segu koostises oleva lahusti kasutamine aastas kokku kuni 8,113 tonni aastas.

Õhusaasteluba on vajalik vastavalt keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba¹⁴“ (edaspidi määrus nr 67) § 2, mis sätestab, et õhusaasteluba on nõutav, kui käitise kõikidest ühel tootmisterritooriumil asuvatest heiteallikatest väljutatakse saasteaineid koguses, mis ületab määruse lisas nimetatud künniskogust.

AÕKS § 91 lg 2 p 3 ja § 98 lg 1 p 3 sätestavad, et õhusaasteloa taotlusele ja LHK projektile tuleb kanda kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm. Aktsiaselts Preab tegevusest väljutatakse välisõhku õhusaasteloa nr L.ÕV/327822 tabelis nr 5 nimetatud aineid nimetatud kogustes. Põletusseadmest ja lahustikasutusest õhku eralduvad orgaanilised ühendid on liidetud gruppi NMVOC.

Lähim kaitstav looduse üksikobjekt Hall lepp (keskkonnaregistri kood KLO4000019) asub ca 1,13 km kaugusel idas. Lähim kaitstav Natura 2000 ala Allikukivi loodusala (EE0040301) jääb ca 2,6 km kaugusele itta. Aktsiaselts Preab õhusaasteloaiga lubatud tegevuse mõjuala on lokaalne. Ei ole teada asjaolusid, mille esinemisel ohustaksid Aktsiaseltsi Preab heiteallikatest eralduvad alla lubatud piirväärtusi jäävad õhuheitmete kogused üksi või koosmõjus teiste tegevustega kaitsealuste objektide kaitse-eesmärke või avaldavad ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku aladele või kaitstavatele loodusobjektidele (määruse nr 224 § 15 punkt 8). Õhusaasteloaiga kehtestatavaid loodusobjektidest tulenevaid piiranguid ei ole.

Õhusaasteloa muutmise taotlus ja lubatud heitkoguste projekt on koostatud vastavalt keskkonnaministri määrmuses nr 74 esitatud nõuetele ja vormile. Keskkonnaministeeriumi 16.04.2013 kirjaga nr 12-3/13/3094-2 kinnitatud juhendit „Metoodika lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sisalduse arvutamiseks kasutatavates kemikaalides ning väljuvates gaasides näidete ja kommentaaridega“ viimati muudetud versiooni pealkirjaga „Metoodika lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sisalduse arvutamiseks kasutatavates kemikaalides ning väljuvates

gaasides“ kasutati käitise tegevusest lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste arvutuslikuks hindamiseks. Õhukvaliteeti on hinnatud keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord¹“, keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määruse nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“ ja keskkonnaministri 21. juuni 2013. aasta määruse nr 44 „Lahustite kasutamisel välisõhku eralduvate lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirväärtused ja heite piirväärtustele vastavuse hindamise kriteeriumid¹“ sätete alusel. Aktsiaseltsi Preab õhusaasteluba muudetakse kasutatavate kemikaalide vahetumise tõttu ja puidu mehaanilisel töötlemisel eralduvate tahkete osakeste kogumisega kinnisesse aspiratsioonisüsteemi.

Saasteainete hajumise arvutuseks on kasutatud US-EPA poolt välja töötatud Gaussi difusioonivõrrandil põhineva arvutusmodeli Aermod versiooni 18081. Gaussi difusioonivõrrandi mudelil põhinevaid arvutiprogramme on lubatud kasutada vastavalt keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“. Mudelarvutustes on modelleerimisvõrgustiku ruudu suuruseks 30×30 m. Tootmisterritooriumil asuvate hoonete mõju saasteainete hajumisele on hinnatud Aermod tarkvara mooduliga BPIP. Hoonete kõrguste määramisel on lähtutud Ehitisregistri andmetest. Maapinna kõrgusandmete arvestamiseks on kasutatud tarkvara moodulit AERMAP ning andmed pärinevad Shuttle Radar Topography Mission (SRTM1) andmebaasist. Hajuvusarvutused on tehtud ainult nende saasteainetele, millele on keskkonnaministri määruse 27.12.2016 nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“ alusel kehtestatud piirnormid. Heiteallikate koosmõju hindamisel on hajumisarvutuse piirkonnana käsitletud piirkonda, mis ulatub alani, kus on tagatud saasteaine sisalduse vastavus atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel kehtestatud piirväärtusele või sihtväärtusele, kuid vähemalt 500 m raadiuses käitise igast heiteallikast. Vastavalt keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ § 17 lõikele 7 on hajumisarvutuse piirkonnaks piirkond, mis ulatub vähemalt 500 m kaugusele igast käitise heiteallikast. Keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 84 § 18¹ kohaselt koostatakse saasteaine hajumiskaart iga saasteaine kohta, mille arvutuslik sisaldus on väljaspool käitise tootmisterritooriumi piiri suurem kui 30% piirväärtusest või sihtväärtusest, mis on kehtestatud atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel.

AÕKS § 101 lg 1 p 1 kohaselt peab paikse heiteallika valdaja tagama, et tema valduses olevatest heiteallikatest välisõhku väljutatavate saasteainete kogused ei ületaks kehtestatud kontrollarvu ega põhjustaks piirkonna välisõhu saastatuse taseme piirväärtuse ületamist. Taotluse kohaselt käitise tootmistegevusest välisõhku väljutavate saasteainete kontsentratsioonid ei ületa tootmisterritooriumi piiril keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“ (edaspidi määrus nr 75) kehtestatud õhukvaliteedi piirväärtusi. Suurim eralduv kontsentratsioon moodustab õhukvaliteedi taseme piirväärtusest 0,774%.

AÕKS § 92 lg 3 sätestab, et iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad paigsed heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda. Teisi koosmõju põhjustavaid käitisi, kellele on väljastatud õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või paikse heiteallika registreeringu tõend, heiteallika teoreetilisse mõjualasse <https://eteenus.keskkonnaamet.ee> andmetel ei jää.

Määruse nr 74 § 14 kohaselt esitatakse LHK projektis andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise. Käitise tegevusega ei kaasne võimalikku lõhnaaine esinemist, mis võiks põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamist. Tööruumides levib tootmistevõimele ja kemikaalide kasutamisele iseloomulik lõhn. Tootmistevõimest tekkiva lõhnaauringu minimeerimiseks tuleb rakendada ja järgida parimat võimalikku tehnikat ning juhtimissüsteeme. Käitise külastamise ajal ei olnud tootmisruumides sees ega välisõhus kemikaalide lõhna tunda.

Määruse nr 74 § 15 kohaselt tuleb LHK projektis anda müra võimaliku esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. Müra tekib seadmete tööajal, kuid ei põhjusta normtaseme ületamist. Ettevõttes toimub tootmine siseruumides, seega ei ole oodata ülenormatiivseid müratasemeid, mis võiks kanduda hoonest väljapoole. Käitise külastamise ajal oli tootmisruumides sees mõõdukas müra, tootmisterritooriumil oli kuulda üldist vaikset toomis- ja transpordimüra.

Vastavalt AÕKS § 90 antakse õhusaasteluba tähtajatult või kindlaksmääratud tähtjaks, olenevalt saasteloa eritingimustest. Aktsiaselts Preab taotles tähtjatu kehtivusega õhusaasteloa muutmist. Tulenevalt AÕKS § 101 lg 1 p 3 peab käitis enne oluliste muudatuste kavandamist tehnoloogiaprotsessis ja heiteallikate parameetrite muutmisel teavitama sellest loa andjat. Kui tehnoloogiaprotsessi muutmisel kaasnevad olulised muudatused kasutatavate seadmete võimsuse või saasteainete heitkoguste osas, peab käitaja taotlema õhusaasteloa muutmist. Nimetatud tingimusi arvestades muudab Keskkonnaamet Aktsiaselts Preab tähtjatu kehtivusega õhusaasteloa.

Õhusaasteloa eritingimusi ei seata. Loa omajale rakenduvad kõik asjakohased õigusaktides sätestatud nõuded.

III. OTSUSTUS

Keskkonnaameti korraldus ja sellega muudetav õhusaasteluba nr L.ÕV/327822 põhinevad keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, atmosfääriõhukaitse seaduse (edaspidi ka AÕKS) ja selle alamaktide ning teiste keskkonnavaldkonda reguleerivate õigusaktide nõuetel. Haldusmenetluse § 68 lõike 2 kohaselt otsustab haldusakti kehtetuks tunnistamise ja muutmise haldusorgan, kelle pädevuses oleks haldusakti andmine kehtetuks tunnistamise ajal. Õhusaasteloa annab AÕKS § 89 alusel Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaametil õigus õhusaasteluba muuta. Käesoleva korraldusega muudetav õhusaasteluba nr L.ÕV/327822 annab Aktsiaseltsile Preab (aadressil Tankla tee 10, Saarde küla, Saarde vald, 86213 Pärnu maakond) õiguse heita õhku mööblisade tootmisel ning auru ja konditsioneeritud õhuga varustamisel eralduvaid saasteaineid. Õhusaasteloa kehtestatakse heiteallikatele aastased ja hetkelised saasteainete heitkogused ning määratakse seirenõuded.

Lähtudes eeltoodust ja tuginedes atmosfääriõhu kaitse seaduse § 89 ja § 99, Keskkonnaameti peadirektori käskkirja 05.03.2018 nr 1-1/18/118 „Looduskaitse osakonna ja regioonide põhimääruste kinnitamine“ punktile 1.4, lisa 4 “Lääne regiooni põhimäärus” punktile 2.1. ja punktile 3.5.8., haldusmenetluse seaduse § 64 lõikele 2 ning tulenevalt Aktsiaseltsi Preab 08.03.2019 taotlusest ja korralduses esitatud kaalutlustest

o t s u s t a n:

1. Muuta Aktsiaseltsi Preab (registrikood 10296728) antud tähtjatu kehtivusega õhusaasteluba nr L.ÕV/327822.

2. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.
3. Õhusaasteluba nr L.ÕV/327822 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.
4. Avalikustada õhusaasteloa nr L.ÕV/327822 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus ning haldusmenetluse seaduses sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest vaide loa andjale või kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Sulev Vare
juhataja
Lääne regioon

Saata: Aktsiaselts Preab, Saarde Vallavalitsus.

Marit Kivisild
välisõhu spetsialist
Lääne regioon